

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مركز شنييدر لطب اطفال في اسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

כללית 100 שנה
הכי טובה למשפחה

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים
מקבוצת כללית
גיליון 39 • מאי 2014

פאזל

ספיידרמן בשניידר

עמ' 5

עובדות ועובדים יקרים,

חגי האביב מבשרים כתמיד ריענון ולבולב. עבורנו בשניידר הם מסמנים בשנה זו גם את תנופת ההתחדשות הגדולה ביותר של בית החולים מאז הקמתו: הבניין החדש שלנו קורם עור וגידים, עם אישור התוכניות ויציאת הפרויקט לדרך. זהו ציון דרך משמעותי, המסמן את היערכותנו לאתגרי העתיד: להמשיך ולתת את הטיפול הרפואי המצוין ואת השירות הטוב ביותר לילדים החולים ולמשפחות, תוך שיפור התנאים והסביבה למטופלים ולצוותים כאחד. בצידה של בשורה חשובה זו, אנו יכולים לציין מאז תחילת השנה לא מעט הצלחות מקצועיות, קליניות ומחקריות. רק סיימנו את 2013 - שנת שיא בהשתלות כליה בילדים - ומייד עם תחילתה של 2014 ביצענו מרתוני השתלות מורכבים בהצלחה. מרכז שניידר נמנה כיום על מספר מצומצם של בתי חולים לילדים בעולם, המסוגלים לקיים מספר ניתוחי השתלות איברים במקביל, בהיערכות קצרה מאוד ומיומנות להפליא מבחינת כל הגורמים המעורבים בתהליך מורכב זה. זה המקום לברך את ד"ר מיכאל גורביץ, שחזר לאחרונה ארצה, שב למערך ההשתלות בשניידר ויחזק את תחום השתלות הכבד בילדים.

את שנת 2014 התחלנו גם בדרכה גדולה שלא תישכח במהרה - הטיפול באחים למשפחת גרוס, שהובילו למרכז שניידר לאחר הרעלה מחומר

הדברה בדירתם. מדינה שלמה עקבה בנשימה עצורה אחר הילדים הרכים, שהועברו לשניידר במבצע מורכב מירושלים, כשהם בסכנת חיים מוחשית. לשמחתנו הרבה הצלחנו להביא להחלמתם בזכות המקצועיות, הידע והטכנולוגיות המתקדמות, כמו גם בזכות שיתוף הפעולה בין הצוותים הרב תחומיים בבית החולים. כולנו התרגשנו מאוד לראות את הילדים שבים לחיים - מדברים, צוחקים ומתאוששים, ומהווים נחמה גדולה להוריהם בשעתם הקשה.

לאורך השנה כולה, במקביל להתמקדותנו באיכות רפואית, באיכות השירות, בחדשנות ובטכנולוגיות מתקדמות, אנו שמים דגש מרכזי על חשיבות המחקר. במסגרת זאת אנו שותפים בפיתוח המעבדות במרכז פלונשטיין, מתוך כוונה להגדיל את מספר המעבדות לרופאים החוקרים ובכך לתרום לקידום הפעילות המחקרית בבית החולים.

"איזון כלכלי" הן שתי מילים שכל מוסד במערכת הבריאות שואף אליהן. בתקופה כלכלית לא פשוטה זו, ראוי לציין כי מרכז שניידר הוא אחד משני בתי החולים הכלליים היחידים בכללית, שהצליחו לסיים את שנת 2013 ללא גירעון תקציבי. בראש ובראשונה זו תעודת כבוד לכם, צוותי שניידר, על יכולותיכם הגבוהות הן בהתייעלות והן בחיזוק מקורות ההכנסה של בית החולים. הצלחה זו, כמו כל הצלחה שלנו, נובעת ישירות מאיכות העבודה ומרמת ההשקעה שלכם. המשיכו כך!

פרופ' יוסף פרס

חשיפה ראשונה: כך ייראה הבניין החדש ראו עמ' 12-13

מרכז שניידר לרפואת ילדים
רח' קפלן 14, פ"ת 49202
טל' 03-9253208 • פקס 03-7608398
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il
המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

עורכת ומפיקה: ריבה שקד • מערכת: פרופ' שי אשכנזי,
רונית סינגר, עידית רונן, אתי צור, משכית שוחט, דנה רזניק,
פרופ' לינה באסל, עידית מיטלמן, דלית כהן, לינור נבו
כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג רעיונות
מודעות: טלמדיה ביטאונים בע"מ, טל' 03-9610117

עיתון מרכז שניידר
לרפואת ילדים בישראל
גיליון מס' 39
מאי 2014

אבן נגולה מעל הלב

את יום השחרור הזה אף אחד מאנשי שניידר לא ישכח: האחים יצחק ומיכאל גרוס, שאיבדו את אחיותיהם באסון ההדברה בירושלים, שבו לחיים בזכות חיבור מהיר למכשיר האקמו ומאמץ כביר של הצוות להצלת חייהם. שחרורם הביתה היה רגע נוגע ללב של שמחה מהולה בעצב

יצחק ומיכאל נפרדים מפרופ' עובדי דגן, מנהל היחידה לטיפול נמרץ לב, וממנהלת הסיעוד ביחידה, רים עבד אל חי

להודות לצוותים הרב תחומיים בבית החולים שעשו לילות כימים להצלת חייהם של הילדים במקצועיות, באנושיות וברגישות. כמו כל אזרחי ישראל, גם אנחנו בשניידר חשים שמחה מהולה בעצב, מחזקים את המשפחה ומקווים שלא תדע עוד צער.

טיפול במחלקת האשפוז עד לשחרור המיוחל הביתה. במעמד שחרורם של הילדים, כשלושה שבועות לאחר הגעתם לשניידר, נגולה אבן ענקית מעל ליבם של רבים. "מרכז שניידר נרגש היום במיוחד עם שחרורם של יצחק ומיכאל", אמר פרופ' יוסף פרס, מנהל בית החולים, "אני מבקש

הצוותים במרכז שניידר רגילים לדרמות מרגשות הכרוכות בהצלת חיי ילדים, לא פעם כנגד כל הסיכויים. ועדיין, גם ותיקי בית החולים לא זוכרים מקרה מצמרר כמו זה של משפחת גרוס הירושלמית, שאיבדה שתי בנות קטנות באסון ההדברה ונלחמה יחד עם הצוות הרפואי על חייהם של שני הבנים, שנפגעו קשות בהרעלה. הדרמה החלה כאשר בעקבות פנייה מבית החולים שערי צדק בירושלים, הוזעק צוות של רופאים ומפעילי מכונת לב-ריאה ממרכז שניידר לעזרת הילדים, לאחר שליבם נפגע מחשיפה לחומר הדברה. כמו במבצע צבאי, הצליח הצוות לנייד לירושלים באמבולנסים ייעודיים ובמהירות שיא שתי מערכות אקמו, המחליפות את פעילות הלב והריאות. האחים חוברו לאקמו בשערי צדק, כאשר תפקוד הלב שלהם הולך ומתדרדר. בהמשך הם הועברו במצב קשה מאוד ליחידה לטיפול נמרץ לב בשניידר, בראשות פרופ' עובדי דגן ומנהלת הסיעוד רים עבד אל חי, כשהם מונשמים, מורדמים ומחוברים למערכות התמיכה החוץ גופית. לאחר מאמצים כבירים של אנשי הצוות הרפואי להצלת חייהם, כעבור ימים ספורים אפשר היה לנשום לרווחה: יצחק הורד ראשון בהצלחה ממערכת האקמו, ולמחרת היום הורד גם אחיו מיכאל מהמערכת. בימים הבאים שבו הילדים להכרה והחלו לנשום בכוחות עצמם, ולאחר שניכר שיפור במצבם, הועברו להמשך

קיבל חיים מאמא – בפעם השנייה

אליה בן השנה וארבעה חודשים נזקק להשתלת כבד. אימו אפרת תרמה לו אונת כבד והצילה את חייו. "אנו מודים לקב"ה ולמלאכים בלבן משניידר", היא אומרת

במערך ההשתלות, יחד עם הרופאים המרדמים ד"ר מילה קצ'קו וד"ר אלי שמחי. לאחר הניתוח טופל אליה ביחידה לטיפול נמרץ בראשות ד"ר אלחנן נחום, ומשם הועבר למחלקת ילדים ג' בראשות פרופ' יעקב אמיר ומנהלת הסיעוד רחלי גבע. ההכנה לניתוח הייתה ארוכה ומורכבת ובמהלכה אושפז אליה במחלקת ילדים ג' וטופל בשיתוף פעולה צמוד עם רופאי היחידה למושתלי כבד במכון לגסטרואנטרולוגיה: ד"ר ארי סילברמינץ, ד"ר יעל מוזר-גלזברג וד"ר ריקי שפירא, מנהלת היחידה למעקב ממושך בילדים מושתלי כבד. את תיאום ההשתלה ביצעה מתאמת המושתלים, האחיות רחל ברגרין. האם אפרת התאוששה לאחר הניתוח במחלקת ההשתלות בב"ח בילנסון ושוחררה כעבור מספר ימים. "בעלי ואני מודים בראש ובראשונה לקב"ה על הנס הגדול – אליה צוחק ומחייך כמו כל ילד בגילו", אמרה, "אנו מודים לצוות הרפואי במרכז שניידר, המלאכים בלבן, ומעריכים מאוד את פועלו". שניידר הוא מבתי החולים הראשונים בעולם אשר ביצע ניתוחי השתלת אונת כבד בתרומה מקרוב משפחה לילד. מאז הקמת בית החולים בוצעו בו כ-500 השתלות לב, ריאה, כבד וכליות – הרוב המוחלט של ניתוחי השתלות איברים בילדים בישראל. בחודשים ינואר ומרץ האחרונים נערכו בבית החולים מרתוני השתלות, שבמסגרתם קיבלו תשעה ילדים חיים חדשים הודות להסכמתן של משפחות אצילות לתרום את איברי יקיריהן.

אליה בן השנה וארבעה חודשים נולד עם מחלה שגרמה לאי ספיקת כבד, ונזקק להשתלת כבד דחופה להצלת חייו. אמו אפרת לא התלבטה לרגע והחליטה לתרום לבנה אונת כבד. את הניתוח המורכב ביצע צוות מערך ההשתלות במרכז שניידר: פרופ' איתן מור, מנהל מחלקת השתלות, וד"ר מיכאל גורביץ, רופא בכיר

אליה עם אמו אפרת ועם ד"ר ערן רום, רופא בכיר במחלקת ילדים ג' במרכז שניידר

חדש בחזית הרפואה והשירות

הרחבת שירות ראומטולוגיית ילדים היחידה לראומטולוגיית ילדים בשניידר, בראשות פרופ' ליאורה הראל, הרחיבה לאחרונה את השירות הניתן במסגרתה עם הצטרפותו לצוות של ד"ר גיל אמריליו, מומחה בראומטולוגיית ילדים. ביחידה מטפלים בילדים עם מגוון מחלות ומצבים של דלקת בפרקים, בשרירים, בעור ובעצמות, כמו דלקת פרקים כרונית של גיל הילדות (JIA), קדחת משפחתית ים תיכונית (FMF), תסמונת PFAPA, זאבת (LUPUS), מחלות הנגרמות עקב דלקת של כלי דם (וסקוליטיס), קדחת השגרן (RHEUMATIC FEVER), כאבי גדילה, פיברומיאלגיה ועוד.

מצלמת גמא חדשה ברפואה הגרעינית במכון לרפואה גרעינית הותקנה מצלמה חדשה מסוג SPECT/CT של חברת סימנס, שנרכשה בסיוע עמותות נאמני מרכז שניידר. מדובר במערכת היברידית, הכוללת מצלמת גמא מתקדמת ומכשיר CT (שתי פרוסות). ד"ר צבי בר סבר, מנהל המכון, מסביר ששיטה זו מקובלת כיום ברפואה גרעינית מודרנית ומאפשרת לבצע בבדיקה אחת מיפוי SPECT ובדיקת CT של אותו אזור. "השילוב בין המידע

מצלמת הגמא החדשה

התפקודי והמטבולי המתקבל מהמיפוי, לבין המידע האנטומי המתקבל מה-CT, משפר את הדיוק האבחנתי ומסייע לקיצור הזמן הנדרש לאבחנה סופית. השימוש העיקרי בטכניקת SPECT/CT אצלנו בשניידר הוא אבחון ומעקב אחר ילדים עם נירובלסטומה באמצעות מיפוי MIBG, וכן באופן סלקטיבי במיפוי עצמות באינדיקציות אורתופדיות מסוימות. מכשיר ה-CT המשולב במצלמה כולל טכנולוגיות חדשניות להפחתת קרינה, כך שבשילוב עם פרוטוקולים המותאמים לילדים ניתן לקבל בדיקות CT באיכות טובה עם תוספת קרינה מזערית.

פרס "ליטא הגלובאלית" הוענק לפרופ' פרס, מנהל מרכז שניידר

הרפואיים בליטא, הקניית ידע מדעי ורפואי בתחום רפואת הילדים ופיתוח וקידום רפואת הילדים בליטא. יצוין כי מרכז שניידר מקיים קשרים הדוקים עם בתי חולים לילדים ברחבי העולם, פעילות שבמסגרתה מגיעים אליו גם רופאים ואחיות מליטא לצורך השתלמויות שונות. פרופ' יוסף פרס, המנהל את מרכז שניידר משנת 2008, הוא מומחה ברפואת ילדים, בראומטולוגיה וברפואה דחופה. את התמחותו ברפואת ילדים עשה במרכז הרפואי סורוקה ואת התמחות העל בראומטולוגיה בבית החולים לילדים SickKids שבטורונטו. פרופ' פרס הוא בעל תואר פרופסור חבר משנת 2002 ופרופסור מן המניין משנת 2006 בפקולטה למדעי הבריאות באוניברסיטת בן גוריון, ובעל תואר פרופסור מן המניין משנת 2010 בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב.

פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, קיבל את פרס "ליטא הגלובאלית" בטקס שנערך לאחרונה בארמון נשיא ליטא בוויילנה. הטקס נערך ביוזמת ארגון Global Lithuanian Leaders המוקיר מנהיגים גלובאליים ילידי ליטא או בעלי זיקה אליה, המובילים בתחומי הרפואה, המדע, הספורט, העסקים, האמנות והתרבות. במעמד נשיאת ליטא חולקו באירוע פרסים ל-41 אנשים מובילים בתחומים מ-13 מדינות, שהוגדרו כ"בעלי כישרון יוצא דופן, שאפתנים ובעלי חזון, התורמים ליצירת הזדמנויות גלובליות", זאת כאות כבוד והערכה על תרומתם החשובה הן לתחומם המקצועי והן לקידום מעמדה הבינלאומי של ליטא. פרופ' פרס, יליד ליטא ובוגר לימודי רפואה באוניברסיטת קובנה, זכה בפרס בקטגוריית מומחיות ושיתוף ידע, על קידום שיתוף הפעולה עם המוסדות

שוגי הוא בובה של ילד

המורה רודינה בדיר עם ילדים מטופלים ועם שוגי. צילום: דרור כץ

ייחודית להכנה לניתוחי לב. שוגי מאפשר להמחיש ולהדגים לילדים, צעירים ובוגרים כאחד, את מה שהם אמורים לעבור בדרך פעילה והשלכתית, התואמת את גילם ואת רמת התפתחותם. "הילדים יכולים להפוך לרגע למנתחים", מסבירה משכית, "הם מחברים לשוגי עירויים, צנתרים, נקזים ועוד, לומדים את תפקידם המסייע של הצינורות והמכשירים הרפואיים, מזדהים עם שוגי ועוברים יחד אתו את הניתוח, האשפוז וההחלמה בדרך חווייתית, מאפשרת ולא מאיימת. שוגי מסייע להכין לא רק את הילדים אלא גם את ההורים, ומהווה עבורם 'מודלינג' לעיבוד חוויית האשפוז והניתוח בזמן אמת עם ילדם". וכפי שהצוות הרפואי במחלקה אומר - ניתן לזהות באופן ברור ילד שעבר הכנה עם שוגי, לפי צורת ההתמודדות שלו לאחר הניתוח.

לצוות המערך החינוכי הצטרפו בשנים האחרונות מספר חברי צוות חדשים - בובות מגוונות, העוזרות בהכנה לפרוצדורות רפואיות במספר מחלקות בבית החולים. בין הבובות כאלה שניכר עליהן כי עברו פציעה, ניתוח או הליך רפואי אחר. משכית שוחט, מנהלת המערך החינוכי, מציינת כי "מניסיון העבודה עם כלי זה עולה שהילדים מזדהים באופן מיידי עם הבובות 'המדברות' אשר חוות חוויות דומות לשלהם. הבובות נותנות לאותם ילדים 'קול' ולגיטימציה לרגשות ומחשבות שונות שעולות בהם בעקבות האשפוז, כאלה שהם אינם מסוגלים מסיבות שונות לבטא במילים". הבובות נוצרו ונבנו על ידי הבובנאית מריה גורביץ, האחראית בין השאר על בובות הממדיה בסדרות "רחוב סומסום" ו"המחסן של כאילו" ובסרטי פרסומות. אחת הבובות האהובות במיוחד על הילדים היא שוגי, בובה

ספיידרמן בחלון: זה לא חלום!

לשמח ילדים מאושפזים בבית החולים, זו לא רק מצווה - זהו אתגר. בחג פורים האחרון הופיעו חיוכים גדולים על פניהם של ילדים מאושפזים בשניידר, שאינם יכולים לחגוג את פורים עם חברים. ההישג הזה שייך למנקי חלונות מקצועיים, שהופיעו בהפתעה בחלונות בית החולים כשהם מחופשים לספיידרמן, ביצעו אל מול עיני הילדים הופעה של אנשי עכביש "מהסרטים", והצליחו לייצר עבור הילדים רגע פורימי מפתיע ומאושר. את הפעילות המרגשת ביצעו בהתנדבות ניב קרבי מ"הגולשים" ואופיר פשרל מ"קן שמש", מנקי החלונות שהתחפשו לספיידרמנים ו"שיחקו אותה בגדול!"

להתמודד עם הצלקות, בפנים ובחוץ

"הפרויקט הייחודי מאפשר לכל ילד נפגע כוויית להמשיך את תהליך ריפוי הצלקות הנפשיות ולהתהלך כשווה בין שווים בחברה. בכל שנה אנו מחפשות דרכים ייחודיות להנחיל לילדים, בצד רגעי כיף יקרים מפז, גם פעילויות עם ערכים לאהבת האדם, אהבת הארץ והאדמה. בזכות המרקם האנושי המגוון והרקע המשותף לכל הילדים, נוצרת אינטראקציה מיוחדת שבסופה הופכים הילדים לשגרירים של שיתוף, סבלנות וסובלנות. המשוב שאנו מקבלות מההורים על השינוי שחל בילדם לאחר המחנה נותן לנו סיפוק גדול ומוטיבציה להמשיך במסורת ייחודית זו."

מפגש עם ילדים נוספים נפגעי כוויית, יכולים הילדים ללמוד דרכים חדשות להתמודד עם הפצעים ועם הצלקות, לבנות את דימויים העצמי, לעודד התמודדות בסביבה בטוחה ותומכת ולרכוש ביטחון עצמי שיקל עליהם בהשתלבותם החברה. המחנה מומן זו השנה השישית ברציפות על ידי תורם מארה"ב, סמואל דיוויס, ולקחו בו חלק ילדים וחונכים מכל המגזרים והדתות, כאשר ההשתתפות המסיבית של ילדי שניידר במחנה התאפשרה בזכות סיוע של עמותת "ילדים שלנו" בהובלתה של איריס לנגר. אומרת יוליגנה אשל וילי ארבל, יוזמות המחנה:

מחנה ייעודי לילדים ובני נוער נפגעי כוויית התקיים לאחרונה בכפר נהר הירדן, בהנחייה והדרכה של צוותי ריפוי בעיסוק ופיזיותרפיה ממרכז שניידר. המחנה התקיים זו השנה השישית ברציפות ביוזמת נילי ארבל, מנהלת השירות לפיזיותרפיה בשניידר, ויוליגנה אשל, מנהלת השירות לריפוי בעיסוק בבית החולים, יחד עם אנשי מקצוע רבים המתמחים בתחום הטיפול בכוויית. המחנה נפתח באירוע מרשים שנערך בסטארלייט במעמד שר החינוך שי פרוץ, בהשתתפות ילדי המחנה, הצוות המלווה ומנהל בית החולים פרופ' פרס. באמצעות הפעילויות השונות במחנה, ועל ידי

מחנה סקי לילדים מושתלים

גם השנה התקיים בשווייץ מחנה הסקי לילדים מושתלי איברים מכל העולם. את ילדי שניידר שנסעו למחנה ליוו מתאמות המושתלים, נעמי זנהנדל ורחל וברגרין. "המחנה מהווה חוויה מיוחדת, הממחישה לילדים המושתלים כי הם יכולים להיות ככל הילדים, לעשות ספורט ולתקשר עם ילדים אחרים שעברו השתלות - גם אם הם אינם דוברים אותה שפה וגם אם מעולם לא עשו סקי", הן מספרות, "פשוט מדהים להשוות בין הילדים בתחילת המחנה לבין ההתנהלות שלהם בסופו, כשהם עושים סקי, עצמאיים ומתארגנים היטב ללא הוריהם, כולל הקפדה על תרופות, תזונה ושמירה מקרני השמש. זוהי העצמה אדירה עבורם וחוויה גדולה לנו, שמלוות אותן לאורך זמן". **ליריאון נרחב עם רחל וברגרין ונעמי זנהנדל, ראו עמ' 9**

בידיים נקיות: צוות מניעת זיהומים השיק קמפיין להיגיינת ידיים

ידיים ושימוש באמצעי עזר לשיפור טכניקת רחצת הידיים. בנוסף, צוות מניעת זיהומים מעודד את כלל הצוותים להעלות רעיונות מקוריים לקידום תחום שמירת היגיינת הידיים בבית החולים. "על אף מודעות הצוותים המטפלים לנושא, אנו יודעים כי קיים קושי בשמירה על ההנחיות לביצוע היגיינת ידיים לאורך זמן", אומר פרופ' איציק לוי, מנהל היחידה למחלות זיהומיות, "זו בעיה עולמית, המחייבת שיתוף פעולה של הצוותים כדי לבלום את שרשרת העברת הזיהומים ובכך להקפיד על שמירת בטיחות המטופלים". צוות מניעת זיהומים בשניידר כולל גם את ד"ר מירב מור, מנהלת המערך למניעת זיהומים, ואת האחיות עזה ואטורי, מרכזת התחום, אסתי קזמירסקי וסיגלית רוזנפלד.

זיהומים נרכשים בבית החולים. ביום השקת הקמפיין הגיעו עובדי שניידר ללובי בית החולים והדביקו תמונות כף יד, שעליהן חתמו באופן אישי, על גבי פוסטר ענק שחשף את המסר "מתחייבים להיגיינת ידיים". פעילות ההסברה כללה פוסטרים, סרטים ייעודיים, בקורות היגיינת

צוות מניעת זיהומים במרכז שניידר השיק מסע הסברה לקידום המודעות להיגיינת ידיים, המיועד הן לצוותי בית החולים והן להורי הילדים המטופלים. היגיינת ידיים מהווה ציר מרכזי במערך מניעת הזיהומים. מדובר בפעולת מניעה פשוטה, בעלת השלכות מרחיקות לכת בהפחתת שכיחות

מימין: ד"ר מירב מור, דליט פינטל, נורית ברוך, עזה ואטורי, אסתי קזמירסקי, פרופ' יוסף פרס, פרופ' איציק לוי, ד"ר אבינעם פירגובסקי וסיגלית רוזנפלד

ילד ירוק: הדור הבא

דלית כהן, מנהלת הסיעוד במערך האמבולטורי, מיישמת את הגישה הירוקה של שניידר באופן יצירתי וחינוכי בשיתוף גני ילדים בפתח תקוה. למען איכות הסביבה – ואלו שישמרו עליה בעתיד

עם תרומה לפיתוח מיומנויות מוטוריות עדינות וגסות ולפיתוח קואורדינציה בין איברי הגוף. אני מודה קואורדינציה בגני הילדים בפתח תקוה, שהובילה ליצירת פעילויות מלאות דמיון. כך, פחית סימילק הפכה בשנה אחת לתוף ביום הולדת אינדיאני ולעציץ צבעוני לט"ו בשבט, בשנה אחרת לקופה לשוק קח-תן ביום המשפחה, ובקבוקי המים הסטריליים הפכו לעציץ בגן אחד ולאדנית מקושטת בגן אחר. שימוש חוזר בחומרים עוזר לצוות הגן לפתח משחקים ועזרי למידה, המסייעים בתפקודים השונים תוך כדי הקניית ערכים בשמירה על איכות הסביבה, משתפת הגננת אריאלה נשרי מגן אוריון. לימודי לזיהוי אותיות האלף-בית באמצעות התאמת מכסה לבקבוק, שעל שניהם אות זהה, בשילוב מטרה תפקודית של הברגת המכסה – מוטוריקה עדינה לחיזוק שרירי אצבעות הידיים וסיוע באחיזת עפרון וכתיבה. מוסיפה הגננת לזאת קוץ מגן שחר: "החומרים לשימוש חוזר משניידר מסייעים לנו בהקניית ערכים ומיומנויות תוך יצירת חוויה מהנה ומלמדת".

ובהזדמנות זו, תודה לצוותים המסייעים באיסוף ציוד נקי, שלא הגיע למחלקות ולא בא במגע עם מטופלים – צוות מטבח פורמולה וצוות בית מרקחת. לראות את הילדים המיישמים ביצירות מופלאה אוריינות ולמידה בשמירה על איכות הסביבה – זו תקווה אמיתית לעתיד.

אני אוהבת למחזר. עוד בילדותי, מאז ימי בתיה עוזיאל ועד היום, אני בוחנת פסולת ומפעילה את היצירתיות שבי לתת לה חיים חדשים. יש תחושת סיפוק בידיעה שפסולת, במקום להיערם במזבלה, לתפוס שטחי קרקע יקרים ולזהם את הסביבה, תהפוך שוב למוצרים שימושיים. לא פעם שאלו אותי מדוע אני סוחרת כל כך הרבה בקבוקים וקופסאות מבית החולים. אז החלטתי לשתף אתכם, ואולי תוכלו לעשות כמוני. בעולם מתפשטת תיאוריית שלושת ה-R: Reduce, Reuse, Recycle, ובעברית: צמצום, שימוש חוזר ומחזור. להבדיל ממחזור, השימוש החוזר (Reuse) הוא שימוש נוסף במוצר והחזרתו לתכלית המקורית או לתכלית אחרת (Repurposing), תוך ניצול חלק מתכונותיו המקוריות. אני מאמינה כי ככל שנקדים לערב ילדים בפעילויות בנושאים סביבתיים, כך גדלים הסיכויים לפתח בהם הערכה עמוקה לסביבה כחלק ממערכת הערכים שלהם.

ילדי הגן אמנם אינם מבוגרים דיים על מנת להבין את הדאגה למצב הסביבה – אך תיאוריות למידה והתפתחות גורסות, שהמודעות הסביבתית שלנו כבוגרים טמונה בשנות החיים הראשונות – וברור, שילדים לומדים כאשר הם חווים ומתנסים. לכן, כאשר הגיעו ילדי התאומים לגן עירייה, הצעתי לגננות ציוד נקי לשימוש חוזר כמו בקבוקי מים סטריליים ריקים, פחיות ריקות של פורמולה לתינוקות, מכסים שונים, קופסאות קרטון ונייר גרוס. הגננות שמחו על התרומה הכפולה, המשלבת חינוך לשמירה על הסביבה יחד

גאוות יחידה בכנס חיפ"ק

ההשתתפות המרשימה של צוותי שניידר בכנס חיפ"ק - הכנס המדעי העיקרי של רפואת הילדים בישראל - כבר הפכה למסורת. בכנס חיפ"ק האחרון, שהתקיים בפברואר, בלטו רופאי שניידר ב-18 הצגות מדעיות. את בית החולים יצגו בכנס מומחים ומתמחים ממחלקות האשפוז, מהמלר"ד וממרפאות שניידר, שהציגו מגוון רחב של חידושים רפואיים - לעתים קרובות תוך שיתוף פעולה פורה בין המחלקות והמרפאות השונות. ד"ר חבצלת ירדן-בילבסקי זכתה במענק מחקר תחרותי לבחינת דרכי הטיפול בדלקת ריאות המלווה בנוזל בצדר (פליאורופניאומוניה), בהיותה חוקרת ראשית במחקר זה, המקיף ארבעה בתי חולים בארץ. המתמחה ד"ר ענת גוז-מרק זכתה בפרס העבודה המצטיינת על מחקרה בנושא משמעות לימפואיסטיצטוזיס ברירית התרסטריון בילדים. ברכות לחוקרים, שמחקריהם נותנים תקווה לקידום דרכים לשיפור האבחון והטיפול בילדים, ובמקביל לכך מבססים את מובילותו של מרכז שניידר בחזית העשייה הרפואית והמחקרית.

נפרולוגיית ילדים: נושאים את דגל המובילות

בנושא חוויית גיל ההתבגרות בדיאלזה. ד"ר יוסים אלכסנדר, מנהל יחידת המחקר והניטור במחלקת השתלות איברים בבילנסון, ריתק את הנוכחים בעדכון על מחקרים חדשניים ובסקירה של פלאי הטכנולוגיה העתידית בתחום השתלות האיברים. לכנס הגיעו אחיות מכל הארץ - גאוה לכולנו!

יוצס, מנהלת הסיעוד של המכון הנפרולוגי, הציגה מקרה ראשון מסוגו בשניידר של השתלת کلیה במקרה של אי התאמה בסוגי דם. בהמשך הרצו ד"ר מרים דוידוביץ, מנהלת המכון הנפרולוגי, ויפה פלוש, מנהלת הסיעוד בדיאלזה. נגה כץ, העובדת הסוציאלית של המכון הנפרולוגי, הציגה את עבודתה

צוות המכון הנפרולוגי בשניידר אירח בחודש פברואר את הכנס הארצי ה-8 של פורום אחיות נפרולוגיות ילדים (נפרופדיאטריה). מנהלת הסיעוד של יחידת הדיאלזה, יפה פלוש, ארגנה את הכנס המקצועי בשיתוף צוות האחיות ורופאי המערך הנפרולוגי. נעמי זנהדלר, מתאמת מושטלי הכליה, ומריה

היינו שם

כנס הורים במכון לאנדו וסוכרת

מדי שנה מצטרפים למכון לאנדוקריןולוגיה וסוכרת בניהולו של פרופ' משה פיליפ, כ-150 מטופלי הורמון גדילה חדשים. כדי לתת מענה לשאלות ולתהיות העולות אצל המשפחות, נערך מדי שנה כנס להורי ילדים המטופלים בהורמון גדילה. הכנס האחרון אורגן על ידי גלית אשר, אחות אחראית אנדוקריןולוגיה של המכון, שהציגה את החשיבות של החלפת מקומות הזרקה, והעניקה להורים מתנה - פטנט ייחודי שפיתחה כדי לעזור למטופלים לנהל את הרטציה בין מקומות הזרקה השונים (בתמונה למטה). פרופ' ליאורה לזר הציגה את נושא הטיפול בהורמון גדילה תוך התייחסות למחקרים שבהם שותפים חלק מהמטופלים. נסיה נגלברג, פסיכולוגית שיקומית, נתנה להורים כלים כדי לסייע לילדיהם בהתמודדות עם הצקות מצד חברים ללימודים. לאה רון, דיאטנית קלינית, לימדה על תזונה נבונה לצורכי גדילה, ומורן שמש-עירון, פסיכולוגית במכון, שיקפה להורים סגנונות הורות שונים והתמודדויות מותאמות. הערב זכה לתגובות נלהבות מצד ההורים.

סדנת ילד בסיכון במרכז ההדרכה של כללית נערך יום עיון בנושא ילד בסיכון לצוותים המטופלים במרכז שניידר. הכנס אורגן על ידי הוועדה להגנת הילד בשניידר בשיתוף מכון חרוב ומשרד הבריאות, והשתתפו בו כ-70 רופאים, אחיות, עו"ס ופסיכולוגים, במטרה ליצור שיתוף פעולה בין-סקטוריאלי בנושא זה. המשתתפים נחשפו להרצאות ולהתנסות מעשית בהשתתפות שחקנים. בשנת 2013 טופלו בשניידר 412 ילדים בחשד להתעללות פיזית, התעללות נפשית והזנחה. אין ספק, כי ימי עיון כאלה תורמים לקידום המודעות, הידע, האיתור והעשייה בתחום.

בכנס האורולוגיה הארצי ייצוג נכבד

למערך האורולוגי של שניידר בכנס השנתי ה-33 של איגוד האורולוגים הישראלי, שהתקיים בדצמבר 2013 באילת: ד"ר בצלאל סיון הציג את עבודתה של האחיות רחל מילק בנושא טיפול אורותרפי, כולל ביופידבק לילדים עם איבוד שתן בעת צחוק (Giggle incontinence). האחיות אורלי גלמן הציגה את תפקידה כמרכזת טיפול במרפאה רב תחומית ייחודית בארץ, לטיפול בילדים העוברים שחזורים מורכבים בדרכי השתן התחתונות. שלוש עבודות רב מרכזיות ורב סקטוראליות הוצגו על ידי רופאי היחידה האורולוגית פרופ' פנחס ליבנה, ד"ר דוד בן מאיר, ד"ר מרק לובין וד"ר בצלאל סיון.

עו"סות עבודה

בירושלים כנס ארצי רב משתתפים של עובדים סוציאליים מבתי חולים וממרפאות הקהילה. בכנס הוצגו שמונה עבודות בנושאי מחקר וטיפול, על ידי עו"ס משניידר: מורן רודניקי - דילמות אישיות בעבודה בבית חולים לילדים, דיאנה קדוש - צבעי הנפש במחלת CF, ענת קליין - תפיסת המוות אצל ילדים, נגה כץ - חוויית אי ספיקת כליות סופנית אצל מתבגרים מנקודת מבט רטרופספטיבית, איה חאג' יחיא - טיפול רגשי תרבות, ליאת חיימוביץ - קבוצת תמיכה לאימהות במחלקת טיפול נמרץ ילודים, ורויטל עזרא - קבוצה פסיכו-חינוכית לילדים עם סוכרת העולים לכיתה א' ולהוריהם. ד"ר ליאת חממה מאוניברסיטת תל אביב הציגה סיכום של חמישה מחקרים שנערכו בשניידר יחד עם צוות השירות הסוציאלי, בנושא תרומתם של משאבים אישיים וסביבתיים לתחושת הרווחה הסובייקטיבית של הורים לילד הסובל ממחלה פיזית.

הפנינג מכבי אש

צוות לוחמי אש מתחנת הכיבוי האזורית פתח תקוה הגיע לשניידר להפנינג כיבוי אש, שכלל הצגת ציוד כיבוי וחלוקת מתנות. האירוע נערך ביוזמת ד"ר אפרת ברון-הרלב, סגנית מנהל בית החולים, להב לילך יחזקאל, ראש מדור פרט ורווחה ברשות הארצית לכבאות והצלה, וטפסר משנה בעז רקיע, דודו של הילד אוריקי לוי ז"ל שטופל במרכז שניידר. יעל ועמית לוי, הוריו של אוריקי, בחרו להמשיך ולתרום לבית החולים בדרכים שונות, ביניהן באמצעות קיום פעילויות למען רווחת הילדים המטופלים. אחת הפעולות הללו הייתה הפנינג כיבוי האש, שאפשר לילדים לטפס על כבאית ולהתרשם מקרוב מציוד הכיבוי, בעוד שילדים המרותקים למיטות התרגשו מביקור הכבאים במחלקות.

ביקור בשניידר: גם ראש העיר, גם השגריר

שגריר אתיופיה בישראל וח"כ פנינה תמנו-שטה ביקרו במרכז שניידר, התקבלו על ידי פרופ' יוסף פרס, מנהל בית החולים, וסיירו עימו ביחידות השונות ביניהן טיפול נמרץ, הפגיה והמערך האונקולוגי. השגריר, הלווה יוסף מנגיסטו, הגיע לביקור ביוזמת חברת הכנסת תמנו-שטה, במטרה לבחון שיתוף פעולה עתידי, הכשרות וחילופי רופאים בין מרכז שניידר לבין בתי החולים ורפואת הילדים באתיופיה. יצוין כי מרכז שניידר מקיים קשרים הדוקים עם בתי חולים לילדים ברחבי העולם תוך חילופי מומחים ומתמחים, קיום כנסים משותפים וביצוע מחקרים רב מרכזיים - פעילות המציבה את שניידר בחזית המדע הרפואי העולמי ומאפשרת יישום טכנולוגיות וטיפולים מהמתקדמים בעולם.

ראש עיריית פתח תקוה, עו"ד איציק ברוורמן ומנכ"ל העירייה, יעקב ממן, ביקרו במרכז שניידר וסיירו בו בלוויית פרופ' יוסף פרס, מנהל בית החולים, ורו"ח אילן שמש, המנהל האדמיניסטרטיבי. במסגרת הביקור נבחנו שיתופי פעולה עתידיים וכן נסקרו תוכניות בניין האשפוז החדש, המתוכנן להיבנות במתחם מרכז שניידר. סיכם את הביקור פרופ' פרס: "שמחנו מאוד לארח את ראש עיריית פתח תקוה. מרכז שניידר הוא בית חולים יחיד במינו בישראל, המטפל בילדים המגיעים לפתח תקוה מכל רחבי הארץ. אני משוכנע כי הקמת הבניין החדש תאפשר לנו לתת מענה לילדים הרבים הזקוקים לטיפול רפואי".

מסע ההופעות של שניידר

מכירים את שניידר? מדובר במיזם תיאטרלי חדש, פרי יצירתן של שתי מורות ושתי תרפיסטיות מהמרכז החינוכי בשניידר - אילת שוורץ, תמי צדקוני, אודיה אליהו ומיכל יצחק. ארבעתן בנו יחדיו חווית תיאטרון לילדים המאושפזים, שמטרתה ליצור דיאלוג בין המציאות היומיומית הבריאה לבין המציאות שחוה הילד המאושפז, ובכך לתת זווית ראייה נוספות ושונות על המצב. אנשי הצוות לוקחים סיפורים קיימים, ובהם תמה מרכזית הנוגעת לחווית הילד בעת האשפוז או תמות המועלות על ידי אנשי הצוות, וכותבים לפיהן סיפור המאפשר אמפתיה, עידון לחוויה וסוגסטיה להתמודדות איתה. שניידרן מופיע בחדרי הפעילות של המרכז החינוכי בכל המחלקות, כאשר בסוף כל הצגה משתתפים הילדים בפעילות יצירתית הקשורה לנושא ההצגה. הצגות השניידרן מאפשרות מפגש קבוצתי רב תרבותי ורב גילאי של ילדים, הורים ואנשי צוות. נשמח לראות גם אתכם בקהל!

לתאם את מתנת החיים

הן מלוות את המשפחות לאורך כל הדרך, אחראיות לאינטגרציה המורכבת של תהליך השתלת האיברים, ומחברות אל כל הגורמים כדי שילד חולה מאוד יקבל חיים חדשים. שוחחנו עם רחל ברגרין ונעמי זנהנדר על העבודה המיוחדת של מתאמות המושתלים

נעמי (מימין) ורחל (משמאל) עם ילדה מושתלת כליה

"אני תמיד אומרת שאני הולכת לשניידר, לא 'לעבודה'. אין דבר מרגש כמו אב של תורם צעיר, ששם את ראשו על חזה הילד המושתל כדי לשמוע את הלב של בנו פועם. עם כל הקושי והכאב, זה עושה אותי יותר אופטימית. אני מרגישה שראיתי את המושתלים בלידה החדשה שלהם ושעזרתי לזה לקרות. זו שליחות, זכות גדולה ומקור לפרופורציות בחיים".

נעמי זנהנדר, מתאמת מושתלי כליה, ניהלה שנים רבות את הסיעוד בפגיית שניידר, ולפני כשלוש שנים הצטרפה למערך הנפרולוגי בשניידר. מערך זה מעניק לילדי ישראל את מיטב הטיפול הנפרולוגי, ששיאו מתבטא בהשתלות כליה מן המת ומן החי. השקעה אישית אדירה של המתאמות, האחיות, צוות הדיאליזה, הרופאים הנפרולוגים, צוותי חדר ניתוח, טיפול נמרץ, מחלקות האשפוז והמשתלים מביאה לתוצאות מרשימות, המהוות מקור גאווה גדולה לבית החולים. נעמי היא הקואורדינטור, זו שמובילה את המשפחה והילד לאורך מסלול המשוכות עד להשתלה ואחרית 'לתפור' הכול יחד.

מקרה שנגע ללבך במיוחד?

"ילדה בת 12 בדיאליזה, מחכה להשתלה. יש תורם אלטראיסט, שברגע האחרון חוזר בו. היא בוכה כל הלילה ואני יושבת איתה. בבוקר, סוג של נס, מגיע טלפון מהמרכז הארצי להשתלות שנמצאה כליה עבורה. והיא אומרת לי, את רואה, הדמעות שלי הגיעו לשמיים".

שינוי גדול מתפקידך הקודם?

"לנהל פגייה זה 'עיר' - אחריות על 70 אחיות ועל 40 פגים וילודים. מתאמת מושתלים עובדת כמעט אחד על אחד מול הילד וההורים. כאן וכאן יש חיים חדשים, אבל פה יש את הילד, את הסיפור המרגש של התורמים, את ההורים שתורמים לילדם, את המפגשים המרגשים בין המשפחות שבהם קשה שלא לדמוע".

אין שחיקה בעבודה כל כך עמוסה רגשית?

"כל השתלה היא מתנה של חיים, וזה נותן לי דרייב חדש. זו עבודה שדורשת ממך לתת הכול. ברגע שארגיש שחיקה או מיצוי לא אהיה כאן".

לא פעם מרוץ נגד הזמן, המחייב חיבור בין גורמים רבים וליווי המשפחות ברגעים הקשים במקצועיות, ברגישות ובהכלה - מרגע ההודעה על התרומה עד לאחר הניתוח, ובהמשך, לאורך המעקב אחר הילד המושתל במרפאת המושתלים.

שתייהן ישנות עם הטלפון, ולא פעם מוזעקות לבית החולים. "יש השתלות שמתנהלות כמבצע מטורף נגד הזמן", הן מספרות, "גם כשילד מושתל לא מרגיש טוב, הטלפון הראשון מההורים הוא אלינו. אנו מכוונות, מדריכות, שולחות למיין או לרופא משפחה וממשיכות איתם במעקב. הילדים 'שלנו' יודעים שאנו זמינות עבורם 24/7".

רחל, בעבר אחות בטיפול נמרץ ילדים, כבר 15 שנה בתפקיד. "ברגע שמתקבלת הודעה על תרומת איברים מתאימה מיידעים אותי מהמרכז הלאומי להשתלות ואני מוציאה את המהלך לדרך. יש נוהל, והצוותים מאוד מיומנים".

מהם לוחות הזמנים?

"כל תרומה היא אירוע תחום בזמן. חלון הזמן משמעותי להצלחת ההשתלה. יש הבדל בין השתלה מתורם חי לבין השתלה מהמת. לעתים לקיחת האיברים מהתורם מתבצעת בבית חולים אחר, כך שמתחיל מרוץ מתואם להבאת הילד יחד עם האיבר להשתלה".

אילו השתלות מאתגרות במיוחד?

"כל השתלה מאתגרת. חלק מהילדים מוכרים למתאמות, וחלקם מגיעים מבתי חולים אחרים ברחבי הארץ. יש השתלות ארוכות במיוחד כמו השתלת כבד, ויש השתלות מפעמוט לב: בהשתלת לב, אחרי שמסיימים לחבר הכול, נותנים מכת חשמל והלב מתחיל לעבוד. אני תמיד רצה לחדר ניתוח כדי להיות עדה לכך. זהו סוג של בריאה".

ספרי על הקשר שנוצר עם המשפחות.

"אני מכירה את רוב הילדים מהביקורים במרפאה. אם מצבם מתחיל להתדרדר, נוצרת עמם מעורבות רגשית עמוקה. יש סודות שהם חולקים רק איתי. בנוסף, הקושי של המשפחה עצום. לעתים יש משבר בין בני הזוג, בעיות כלכליות, הכול נראה שחור. אני עוזרת להורים לראות את האור בתוך החשכה".

מה בעצם מושך אותך בעבודה הזאת?

רחל ברגרין זוכרת את ההשתלה הראשונה שתאימה כמו אתמול. "זו הייתה תרומה מאב לילד. מעניקים לילד חיים - זו תחושה עוצמתית שנצרכת בזיכרון לכל החיים. למשפחה זו התמודדות ראשונה, ואני כמתאמת חווה התרגשות עם כל משפחה מחדש".

נעמי זנהנדר תיאמה 25 השתלות כליה ב-2013 - שנת שיא בהשתלות כליה בשניידר. "אתה רואה פרח ללא מים שקמל, והתהליך שאני מתאמת משקע ומחיה אותו. זו התרגשות שקשה לתאר". רחל ונעמי הן מתאמות המושתלים של מרכז שניידר. רחל אחראית על תיאום השתלות כבד, לב, ריאות ומעי, ונעמי על השתלות כליה. שניידר הוא מרכז ארצי להשתלות בילדים, ומאז הקמתו בוצעו בו כ-500 השתלות מסוגים שונים - כל אחת מהן דרמה גדולה מהחיים אבל גם מהלך לוגיסטי ואנושי מורכב. מאחורי הקלעים מתנהל

המשימות של מתאמות המושתלים

- יצירת אמון וקשר עם הילדים וההורים.
- מעקב אחר כל שינוי במצב בריאותו של הילד לפני ההשתלה ולאחריה.
- טיפול ומעקב רציף מול הילד ומשפחתו במשך כל ימות השנה.
- ליווי והדרכת המועמדים להשתלה ובני משפחתם טרם ההשתלה ולאחריה.
- קיום הקשר מול המרכז הלאומי להשתלות ותיאום התהליך כולו.
- זימון הילדים המועמדים להשתלה בעת הודעה על תרומת איברים.
- אינטגרציה בין כל הצוותים בבית החולים המעורבים בתהליך ההשתלה.

לכל אחד יש אחות

"אחות מרכזת טיפול" ו"אחות ממיינת" הם שני תפקידים חדשים במחלקה לרפואה דחופה (חדר המיון). המטרה: 'כתובת' לכל מטופל. התוצאה: קיצור זמן ההמתנה וזמן השהות במיון

"אחות מרכזת טיפול" אחראית על ריכוז הטיפול במטופל או במספר מטופלים. היא מהווה "כתובת" למטופלים ולבני משפחותיהם ומשרה עליהם תחושת ביטחון לאורך הרצף הטיפולי. כחלק מכך היא אחראית לתכנון ותיאום מול כל המטפלים, במטרה להבטיח טיפול איכותי, בטיחותי ושירותי.

במהלך שנת 2013 הוחל בהטמעת תפקיד זה בבית החולים, במסגרת תוכנית איכות כוללת בהובלתה של מיר קלר, מנהלת תוכניות האיכות בסיעוד. במחלקות האשפוז, תפקידה של אחות מרכזת טיפול מייצג התקדמות טבעית בעבודת האחיות במחלקה. בהמשך לכך עלתה השאלה, האם התוכנית יכולה להתאים גם למחלקה לרפואה דחופה (המיון).

חדר המיון בשניידר מאופיין בעומס רב של מטופלים. הטיפול נעשה באתרים שונים ובאחריות כוללת של כל הצוות. מנהלת הסיעוד בבית החולים, נורית ברוך, תמכה בקידום השינוי במיון, מתוך גישה הרואה באחריות אישית של האחיות נדבך משמעותי בשיפור האיכות והמקצועיות. השינוי יצא לדרך במקביל לשינויים נוספים במחלקה לרפואה דחופה, כגון הכנסת כלי אבחון חדש (טריאז' קנדי) ושינויים בצוות. מנהלת הסיעוד במחלקה לרפואה דחופה, בת שבע בללי, הביעה רצון לטייב את תהליכי העבודה ונרתמה לפרויקט.

החידוש המשמעותי הינו אחות המופקדת ישירות על המטופל בחדר המיון, ומרכזת את כל הטיפול בו. במסגרת התהליך הוכנס תפקיד חדש - "אחות

ממיינת". אחות זו היא הגורם המקצועי הראשון שאליה פונים הילד ומשפחתו עם כניסתם למיון. מעבר לקביעת הקדימויות בטיפול, באחריות האחיות הממיינת הפניה למסלול מהיר (ירוק) או למסלול רגיל. היא משייכת כל מטופל לאחות מרכזת טיפול, המלווה את המטופל בכל זמן שהותו במיון עד לשחרורו למחלקה או הביתה. השינוי בתהליך, על פי עדויות הצוות, הוביל לחלוקת עבודה הוגנת, להעצמת האחיות ולייעול השירות - החולים הקשים מאותרים במיידית,

למטופלים יש כתובת ברורה ומוכרת, והאחות מרכזת הטיפול דואגת לזירוז הטיפול במטופליה. בבדיקת התהליך החדש לאורך זמן נמצא כי קיימת ירידה משמעותית בזמן ההמתנה לאחות במיון - במסלול הרגיל מ-18 דקות ל-12.5 דקות, ובמסלול הירוק מ-31 דקות ל-19 דקות. כמו כן נרשמה ירידה במספר הנוטשים את חדר המיון (שכן האחיות מהווה 'כתובת' גם לממתינים לאורך זמן). במקביל לכך, ניכרת ירידה בזמן השהות במיון של המתאשפדים והמשתחררים.

"אחיות שניידר": אתר חדש בפורטל

אתרי אינטרנט מהווים כיום כלי משמעותי להעברת תכנים מקצועיים, מסרים והודעות בזמן אמת. גם בעולם הסיעוד, כמו בכל תחום כמעט, הדורות הצעירים רוכשים מידע מקצועי באינטרנט, ולמידה מקוונת היא חלק מאופן התמקצעותם. בהנהלת הסיעוד הוחלט למנוף זאת ולהקים אתר מקצועי ייעודי לסיעוד. האתר מקנה לאחיות מסלול נוסף הן ברכישת ידע ומידע מקצועי והן בקבלת מידע מוסדי וארגוני. האתר מתייחס לתחומי העניין המקצועיים ולרווחת הצוותים הסיעודיים, ומספק מידע בתחומים מגוונים:

- **פיתוח מקצועי:** תוכניות קליטה והכשרת צוות, תוכנית למידה מקוונת, סיעוד לומד ומלמד, פעולות סיעוד, מידע אודות קורסים שנתיים.
- **מחקרים ופרויקטים:** פרויקט אחיות חוקרות מהשטח, תקצירי מחקרים בסיעוד.
- **תחומים מקצועיים:** חושף את אחיות שניידר לכלל מחלקות בית החולים ולמידע מקצועי שהמחלקה מפיצה.
- **טפסים** רלוונטיים ושימושיים לאחיות.
- **קישורים** לאתרים שונים.

על מנת לגלוש בפורטל יש להיכנס דרך מחשבי הכללית ל**כללינט**, לגשת ללשונית **בתי חולים**, לבחור ב**מרכז שניידר לרפואת ילדים** ואז לבחור בקישור **אחיות שניידר**.

סיעוד לומד ומלמד על דיאליזה

רחל גודינגר, רכזת פיתוח מקצועי בסיעוד, הובילה במסגרת "סיעוד לומד ומלמד" יום לימודים בנושא "הילד המאושפז המטופל בדיאליזה". את ההרצאות העבירו יפה פלוש, מנהלת הסיעוד ביחידת הדיאליזה, וסילג זמיר, אחות היחידה. 50 אחיות השתתפו ביום זה, ששילב הרצאות קליניות בתחומי הנפרולוגיה והדיאליזה, מיומנויות טיפול והיבטים רגשיים, והניב שביעות רצון גבוהה של המשתתפות.

העשרה ומידע לאחיות חדשות

כבכל תחילת שנה, צוות הנהלת הסיעוד בראשות נורית ברוך הזמין גם השנה את האחיות החדשות להיכרות ברמה האישית וברמה המקצועית. צוות הסיעוד שהצטרף השנה לשורותינו חווה יומיים של למידה, מפגש בין אישי וחידוד נושאים מקצועיים מהותיים, כבסיס לעבודה בטוחה ואיכותית של האחיות בתחום הפדיאטריה.

כשהגוף תוקף את מערכת העצבים

ילד שהגיע לשניידר במצב קשה אובחן כבעל תסמונת נדירה ביותר, שפרצה בעקבות זיהום ופגעה במערכת העצבים. הוא שב לאיתנו בזכות טיפול אימונולוגי שהותאם לו בעקבות אבחון מדויק של צוות המרפאה הניורוגנטית

מפתיעה בקצב התקדמותה. כעבור תשעה ימים הוא הועבר למחלקת ילדים ב' כשהוא עירני, מדבר לעניין, והולך על שתי רגליו. השאלה אם כי בחוסר שיווי משקל. השאלה ממה סובל הילד נמצאה כעבור זמן קצר. פרופ' שטראוסברג מספרת: "בשל העובדה שבניקור המותני נצפה חלבון מעט גבוה ולא הופקו החזרים, בוצעה בדיקת EMG+NCV שהדגימה פוליניורופתיה דמיאליניטית מוטורית של הגפיים התחתונות - מחלה נדירה של מערכת העצבים, שבה מספר עצבים נפגעים בו זמנית. זו הייתה הוכחה סופית לכך שהילד סובל ממחלה אימונולוגית נדירה שפרצה לאחר זיהום ופגעה בכל מערכת העצבים המרכזית וההקפית - המוח, חוט השדרה והשורשים".

הסתבר כי מדובר בתסמונת נדירה ביותר, Encephalo myelo radiculo neuropathy, שתוארה לראשונה ב-1968 בילדים עם מחלת

ילד בן שבע, בריא בדרך כלל, הובא למיון שניידר כשהוא בהכרה מעורפלת, אינו מסוגל לדבר, במצב של חולשה כללית והעדר רפלקסים בגפיים. בדיקת MRI הדגימה ממצא בגזע המוח והאדרה (קליטה מוגברת של חומר ניגוד) באזור חוט השדרה הגבי, וניקור מותני שבוצע הצביע על שבעה תאי דלקת. הילד הועבר ליחידה לטיפול נמרץ בראשות ד"ר אלחנן נחום כשהוא מונשם ומורדם, שם קיבל טיפול אנטיביוטי נרחב וכן טיפול נגד הרפס, לאור העובדה שכשבע קודם לכן עבר מחלת חום חריפה עם פצעים בפה.

כאשר כעבור יום לא נראו סימני התאוששות, נכנסה לתמונה פרופ' רחל שטראוסברג, מנהלת המרפאה הניורוגנטית בשניידר. יחד עם הניורולוגית ד"ר קרן פוליטי הן העלו השערה, כי לא מדובר בתהליך זיהומי אלא בתהליך פוסט-זיהומי אימונולוגי. "בזמן שאצל החולה חלה התדרדרות ניורולוגית, כבר לא היה לו חום מזה יומיים", מספרת פרופ' שטראוסברג, "לכן סברנו שלא מדובר באנצפליטיס - דלקת מוח". ואכן, ברגע שהילד החל לקבל טיפול אימונולוגי במתן סטרואידים חלה התאוששות מהירה ואף

גיליאן ברה. בנוסף לחולשת הגפיים, נמצאו ילדים אלה כסובלים משינויי התנהגות ומשינוי במצב ההכרה. "כיום, בדיקת ה-MRI מוכיחה את מעורבות מערכת העצבים המרכזית ועוזרת באבחון ובטיפול מוקדם בילדים עם מצב נדיר זה", מסכמת פרופ' שטראוסברג.

המכון לנפרולוגיה: מרכז מצוינות ארצי

פרא-דיאליטית, לרבות ילדים עם אי ספיקת כליות סופנית המטופלים ביחידת הדיאליזה. כמו כן, צוות המכון הנפרולוגי מטפל בילדים עם מגוון רחב של מחלות כליה ודרכי השתן, ביניהם מומים מולדים, זיהומים במערכת השתן, אבני כליות ויתר לחץ דם. בתמונה: צוות מכון הנפרולוגיה - מצוינים אחד אחד!

המכון לנפרולוגיה במרכז שניידר, בראשות ד"ר מרים דוידוביץ, הוכתר כמרכז מצוינות ארצי על ידי חטיבת בתי החולים של הכללית. המכון מהווה מרכז ארצי לאי ספיקת כליות, דיאליזה והשתלות כליה בילדים. במסגרת המכון מטופלים פעוטות, ילדים ובני נוער עם דרגות שונות של אי ספיקת כליות כרונית (מרפאה

בונים עתיד טוב יותר

עדיין רק "על הנייר", אבל כבר מותר להתרגש: תוכניות הבניין החדש אושרו והבנייה תחל בשנה הבאה. "זהו ציון דרך אסטרטגי עם מבט לשנים הבאות", אומרים מנהל בית החולים, פרופ' יוסף פרס, והמנהל האדמיניסטרטיבי, רו"ח אילן שמש, המובילים את המהלך. תכירו: "האח הצעיר" לבית שניידר

מתחברים לחלק הבריא

בבניין החדש תוקם גם מרפאת שיניים מתקדמת לילדים חולים ובריאים בשיתוף רשת "כללית סמייל", יבנה אודיטוריום עם 180 מקומות ישיבה, יוקם גן טיפולי ("הילינג גארדן"), ואחת מגולות הכותרת - מרכז חינוכי מורחב, שיעניק ממד חדש להגדרה של "בית ספר לילדים מאושפזים". מרחיב על כך רו"ח אילן שמש, המנהל האדמיניסטרטיבי: "אחד ממוקדי המצוינות בשניידר הוא המרכז החינוכי, שמתפקד כבית ספר והרבה מעבר מכך, כגורם המחבר את הילד החולה עם החלק הבריא שלו ומסייע לו בהתמודדות עם המחלה והאשפוז. המרכז החינוכי ימוקם על שטח גדול בקדמת הבניין, ש"ידבר" עם הסביבה החיצונית ועם העולם הבריא שבחוץ. בכך ניישם תפיסה מתקדמת, הגורסת שהמרכז החינוכי הוא מרכיב מרכזי באיכות החיים של הילד המאושפז. המשמעות היא יצירת אינטגרציה של תרבות פנאי, אמנות, מוסיקה וחוויה של שגרה בריאה יחד עם לימודי חובה לפי תוכנית משרד החינוך, כל זאת כחלק ממסווה שאומר: החיים אינם נעצרים באשפוז, והשהייה בבית החולים אף יכולה להיות מקור לצמיחה".

לשמור על האופי הביתי

לפי אותה תפיסה, התכנון האדריכלי של הבניין (בביצוע משרד מור-יסקין-סיון) שם דגש על יצירת "שיח עם הקהילה". בחלק המזרחי של הבניין יוקם אטריום רחב ממדים, שאליו יפנו מרפסות צפות היוצאות מכל מחלקה. החלקים הפתוחים הללו יכילו בין השאר כיתות לימוד, משחקיות, פינות תרפויטיות ומגוון פעילויות ה"מתכתבות" עם העולם שבחוץ. בקומת הכניסה יוקם אזור מסחרי

מחדש בסטנדרט מלואי גבוה. שטח כל מחלקה יגדל לכ-2,100 מ"ר (מ-1,300 מ"ר כיום), כאשר 40% מחדרי האשפוז יהיו חדרי יחיד ויתרתם חדרי לשניים - נקודה משמעותית בהיבט של מניעת זיהומים, מעבר לתפיסת המלונאות והשירות. למעשה, המערך האשפוזי כולו יגדל בכ-130% ויגיע לכ-300 מיטות. בצד מחלקות חדשות שייפתחו בבניין, יועברו אליו מחלקות קיימות שישודרגו משמעותית. הדבר יאפשר רווחה גם בבניין הקיים, שימשיך לאכלס את רוב המערך הכירורגי, המערך ההמטו-אונקולוגי, מערך חדרי הניתוח, המערך האמבולטורי והיחידות לטיפול נמרץ. כל היחידות הללו יורחבו משמעותית בתהליך בניו הדרגתי, שיחל לאחר המעבר לבניין החדש בעוד כארבע שנים.

בניין שמחזק את המחקר

"אנו מאמינים שמרכז שניידר צריך לתת לילד החולה את כל השירותים בכל המקצועות", אומר מנהל בית החולים, פרופ' יוסף פרס, "עד כה לא יכולנו ליישם את התפיסה הזאת במלואה. כך, למשל, תינוקות קטנים ונערים בני 18 מאושפזים אצלנו כיום באותה מחלקה. בבניין החדש נקים מחלקת אשפוז למתבגרים. המעטפת החדשה תאפשר לנו להקים יחידה ייעודית להשתלת איברים, פגייה חדשה ומשודרגת בסטנדרטים בינלאומיים מובילים, מכון למחקר קליני ומכון לחקר המוח. הקדמה והחדשנות של מרכז שניידר הן נגזרות של פעילות מחקרית ענפה, והבניין החדש יתמוך בכך על ידי הקצאת מקום המיועד לחיזוק המחקר בבית החולים. בצד זאת, עם החלת הרפורמה בתחום בריאות הנפש והכנסת שירותים אלה לסל נעמוד בפני צורך מעשי להרחיב את שירותי בריאות הנפש, בעיקר בתחום הפרעות אכילה, ובבניין החדש נוכל לתת לכך מענה ראוי עם הקמת יחידה ייעודית להפרעות אכילה בילדים".

כאשר מרכז שניידר נחנך לפני 23 שנה, החידוש היה עצום בכל היבט: בית חולים ראשון לילדים מאלף ועד תו - בתכנון, במבנה ובעיצוב, עם סטנדרטים חדשים בגישה הרפואית-טיפולית, באיכות השירות, במחקר הפדיאטרי - ועם חזון של גישור בין פערים ולבבות באמצעות טיפול שוויוני בכל ילד. שניידר "הציב מחדש את הרף", שינה את פני רפואת הילדים בישראל והפך עד מהרה לאחד המובילים בתחומו בעולם באיכות הרפואית, במחקר, בטכנולוגיה ועוד.

בד בבד עלה באופן דרמטי הביקוש לשירותי בית החולים ונוצרו עומסי יתר, שהחלו לפגוע בשירות ובזמינות. מגבלות התשתית הקיימות לא אפשרו לבצע קפיצת דרך אמיתית מבחינת הפיתוח וההתרחבות הנדרשים. במסגרת התוכנית האסטרטגית של בית החולים הוחלט להקים מבנה נוסף, שיעניק למרכז שניידר את ה"אוויר" הדרוש ויאפשר לו לעשות את עליית המדרגה הנוספת - תוך חיזוק איכויותיו הידועות כבית החולים היחיד לילדים בישראל.

שטח בית החולים יוכפל

המבנה החדש אמנם עדיין "על הנייר", אבל כבר מותר להתחיל להתרגש: עם השלמת התכנון וקבלת האישורים הנדרשים, כולל ברכתו של מנכ"ל כללית אלי דפס, אפשר לספר שהבנייה תחל במהלך שנת 2015 ושהמבנה ייחנך עד למחצית 2018.

"האח הצעיר" לבית שניידר הוא מבנה אשפוז בן שבע קומות, שיוקם בסמוך לבניין הנוכחי (מכיוון דרום) על שטח כולל של 36,000 מ"ר - כ-30,000 מ"ר ממנו שטח בנוי, שיכפיל את ההיקף הקיים של בית החולים. בכך, תוכל הנהלת שניידר ליישם את חזון הפיתוח ולקחת את הערך "חדשנות" צעד גדול קדימה, תוך הענקת טיפול מיטבי לילדים ושימור מסורת המצוינות של בית החולים. למבנה החדש יעברו כל מחלקות האשפוז, שייבנו

עוברים על התוכניות. מימין: ויסל פרוס, סגן המנהל האדמיניסטרטיבי (העובר בימים אלה לתפקיד חדש בהנהלה הראשית), פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, רו"ח אילן שמש, המנהל האדמיניסטרטיבי, ויצחק גרבשטיין, מהנדס בית החולים

עיקר החדשות

יעברו לבניין החדש ויורחבו:

- מחלקות אשפוז א', ב', ג', ד'
- המכון להתפתחות הילד
- המחלקה לרפואה פסיכולוגית
- המכון לנירולוגיה
- המכון לנפרולוגיה
- יחידת הדיאליזה
- יחידת ריאות
- מרפאת שיניים כללית סמייל
- הפגיה
- חדר אוכל עובדים

יחידות חדשות שיפתחו בבניין:

- מחלקת נוער/מתבגרים
- מחלקה להשתלות איברים
- יחידה להפרעות אכילה
- מכון לחקר המוח
- מכון למחקר קליני
- אודיטוריום

בשטח שיתפנה בבניין הקיים

יבוצעו שדרוג והרחבה של:

- המערך האמבולטורי
- המערך ההמטו-אונקולוגי
- המערך הכירורגי
- טיפול נמרץ כללי וטיפול נמרץ לב

מימון הפרויקט: מאיפה הכסף?

עלות ההקמה של הפרויקט מגיעה למאות מיליוני שקלים, שיגיעו מכמה מקורות: מתמיכה של הכללית, מתרומות ומהכנסות מרכז שניידר עצמו, הנובעות באופן ישיר מהמצינות ומההשקעה של עובדי בית החולים. "עבודת הצוות הנהדרת מאפשרת לנו לממן בעצמנו חלק מהפרויקט", אומר אילן שמש, המנהל האדמיניסטרטיבי, "חשוב שהמאמץ הזה יימשך ושכל אחד מאיתנו ימשיך לתת את האקסטרה שתאפשר להשלים את הפרויקט על הצד הטוב ביותר".

בונים עתיד טוב יותר

מרכיב מרכזי בבניין החדש יהיה דגש על רווחת הצוות. "הנהלת בית החולים מאמינה שמתן שירות מצוין למטופל ולמשפחתו מתחיל בשירות מצוין לצוות", אומר פרופ' פרס. "אנו עומדים להשקיע בכך משאבים ניכרים. חדר האוכל יעבור לבניין החדש וישודרג ללא היכר. נקים חדרי צוות מרווחים. נשפר את מצוקת החניה לצוות, באמצעות חניה תת קרקעית עם כ-1,000 מקומות חניה לעובדים ולאורחים. לעובדים הנפלאים שלנו מגיע לקבל את כל התנאים שיאפשרו להם להיות שבעי רצון ולהמשיך לתת את האיכות הרפואית והטיפולית הטובה ביותר. יחד עם זאת, חשוב לומר: עד שכל זה יהפוך למציאות, נידרש כולנו לסבלנות ולנשימה ארוכה. לא יהיה פשוט לחיות ולעבוד בבית חולים שיידרש לתפקד כרגיל בתוך אתר בנייה. כמובן שהילדים המאושפזים לא ייפגעו - נגן עליהם בכל האמצעים הדרושים כמו פילטרים, מסנני אבק ומערכות שאיבה ופינוי בוואקום. אנו, כצוות, נצטרך להתמודד עם הקשיים שבתהליך הבנייה ולהביט תמיד לעבר המטרה - אנו יוצרים את קפיצת המדרגה לשנים הבאות, ובונים עבור כולנו עתיד טוב יותר".

שוקק עם חנויות ובתי קפה לרווחת המבקרים. התכנון לוקח בחשבון כל צורך אפשרי - מאודיטוריום, שיוכל לשמש הן כמרכז כנסים והן כבית קולנוע, ועד לבית כנסת וחדרי תפילה לכל הדתות.

"התכנון נעשה בקו ידידותי ומזמין לילדים, למשפחות ולקהילה", אומר אילן שמש, "אנו לא בונים ארמון מנקר עיניים אלא בית אמיתי לילדים, להורים ולצוות, שייצור תחושה נינוחה וייתן מענה לצרכים לאורך שנים רבות". כך, בניין האשפוז העתידי יוקם כמבנה ירוק החוסך באנרגיה ובעלויות תפעול, עם תאורה שתנצל באופן מיטבי את השימוש באור טבעי, פינוי אשפה וכביסה בעזרת מערכת פניאומטית מתקדמת, ריאות ירוקות כמו פטיו פנימי ירוק וגינה חיצונית בשטח של כ-5 דונם - ודגש על מרחב פנימי גדול לילדים, להורים ולצוות.

כל זה יקרה במבנה שיכלול רק שש קומות מאוישות ועוד קומת מעטפת לצורך גידול עתיד. "לא רצינו להקים מגדל אשפוז שיתנשא לגובה", מסביר אילן שמש, "אלא לשמור על האופי הביתי של מרכז שניידר ולשמר את הטבע ואת ההשתלבות בסביבה, ברוח התפיסה ההוליסטית שמאפיינת את בית החולים".

הדמיה של הבניין העתידי

צילום: דרור כץ

המחקר בשניידר מרחיב אופקים

רשות המחקר בשניידר נערכת ל"הורייזן 2020" – תוכנית חדשה של האיחוד האירופאי לעידוד מחקרים משותפים בין מדינות אירופה ובכללן ישראל. התוכנית תאפשר לחוקרים בשניידר ליהנות מיתרונות כמו חשיפה לידע טכנולוגי חדשני, יצירת קשרים עסקיים באירופה, שימוש במתקני מחקר מתקדמים – וקבלת מענק כספי גדול (עד 200 אלף אירו). לפניכם, מה שכל חוקר חייב לדעת – שאר הפרטים ממתינים לכם ברשות המחקר

שאפשרה. כל שותף דואג לנהל את התקציב הפנימי המוענק לו, ואחראי לדווח על כך לאיחוד האירופאי. בכספי המענק ניתן לרכוש ציוד, כוח אדם ומימון נסיעות על פי חוקים וכללים שהאיחוד הגדיר. ניהול פרויקט בסדר גודל שכזה, הן כמובילים והן כשותפים, דורש עבודה רבה. רשות המחקר במרכז שניידר תבחן כל מקרה לגופו ותשקול בחיוב תמיכה בהוצאות של חברה חיצונית שתנהל את התקציב והדוחות הנדרשים.

למה כדאי להיות חלק מתוכנית זו?

חברי הקבוצה נהנים מיתרונות רבים ביניהם חשיפה ויצירה של ידע טכנולוגי חדשני, יצירת מוניטין, קשרים עסקיים באירופה, מודיעין עסקי, מינוף פרויקטים גדולים, שימוש במתקני מחקר מתקדמים, וקבלת מענק כספי גדול (מ-1,000 אירו ועד 200 אלף אירו) ללא תמורה וללא ויתור על זכויות יוצרים או רווחים מהצלחות עתידיות.

איך מגישים מועמדות לתוכנית החדשה?

לא מזמן פורסמו "קולות קוראים" של התוכנית השמינית, הנקראת כאמור "הורייזן 2020". אם ברצונך לקחת חלק במחקר זה, כל הפרטים ממתינים לך ברשות המחקר.

אפטר לגבי המחקרים שניהל במסגרת התוכנית, סקירה הממחישה את הערך המוסף הרב שגלום בתוכנית הזאת עבור חוקרי בית החולים.

איך מתבצע התהליך וכיצד מתקיים הפרויקט?

התהליך נעשה באמצעות פרסום קול קורא בתחומי המחקר והפיתוח השונים, ויצירת תאגידים (קונסורציומים) משותפים. הקונסורציום רב השחקנים הוא הכלי המרכזי שמתרגם את רעיון שיתוף הפעולה לשפת המעשה, שכן הוא מאגד בתוכו גורמים ממספר מדינות וסקטורים בתוך המדינות. חוקרי מרכז שניידר זכו בשנים האחרונות להיות חלק מקונסורציום כזה וחווו שיתופי פעולה חווייתיים ומעשיים.

מי יכול להשתתף בקונסורציום?

ישנם פרויקטים בסדרי גודל שונים. פרויקט קטן מכיל 6-12 שותפים (מינימום שלושה שותפים משלוש מדינות), ואילו פרויקט גדול כולל 10-20 שותפים. שותף יכול להיות מוסד אקדמי, בית חולים, תעשייה, חברת סטארט אפ, מוסד ציבורי וכדומה. כל פרויקט זוכה למענק כספי מהתוכנית.

מי מוביל ומי מנהל את התקציב?

לכל פרויקט נבחר גורם מוביל, וכל שאר המשתתפים שותפים בקונסורציום. הגורם המוביל אחראי על הפרויקט והוא גם זה המקבל את כל המענק הכספי, ומחלק אותו לפי התוכנית

מהי תוכנית המסגרת האירופאית?

תוכנית המסגרת האירופאית היא מנגנון המעודד קיום מחקרים משותפים בין מדינות אירופה, כולל ישראל. מדי תקופה מושקת תוכנית חדשה, המתפרסת על פני מספר שנים ומאפשרת נקודת זינוק מצוינת לחוקרים ישראלים מוכשרים. מדינת ישראל משקיעה כסף בשיתוף פעולה זה, ומדובר בהשקעה משתלמת: ישראל הצטרפה לפרויקט התוכנית הרביעית, והחל מהתוכנית החמישית ההחזר בעקבות זכייה ממענקים אלה עלה על סכום ההשקעה. במסגרת התוכנית השביעית, העבירה ישראל עד עתה 160 מיליון אירו וקיבלה 243 מיליון אירו על ידי הצעות מחקר שהוגשו וזכו במענקים. בימים אלה יוצאת לדרך התוכנית החדשה של האיחוד האירופי, הנקראת "הורייזן 2020".

מהי התוכנית הקודמת, ואיך באו בה חוקרי שניידר לידי ביטוי?

התוכנית האירופית הקודמת נקראה "FP7" (Seventh Framework Programme) ובמסגרתה זכו במענקים של האיחוד האירופי ארבעה מחקרים ממרכז שניידר – שלושה מחקרים בניהולו של פרופ' אלן אפטר ומחקר נוסף בהשתתפותו של פרופ' שי אשכנזי. בעמוד הבא אתם מוזמנים לקרוא את סקירתו של פרופ'

חוקרים בגוף ובנפש

פרופ' אלן אפטר, מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר, סוקר שלושה שיתופי פעולה מחקריים עם פרויקטים אירופאים מובילים בתחום בריאות הנפש – פרי התוכנית האירופית FP7

במסגרת שיתוף הפעולה בין אירופה לישראל, נפתחה בפנינו הזדמנות לעסוק במחקרים משותפים עם מרכזים שונים באירופה, כדוגמת מכון קרולינסקה בשטוקהולם, ובמקביל לכך עם גורמים מובילים בישראל (משרד החינוך, משרד המסחר והתעשייה, אוניברסיטאות ועוד). מדובר בשיתוף פעולה מאתגר ומעניין במיוחד, שכן הוא מאפשר לנו לעבוד עם חוקרים מעולים באירופה במגוון תחומים מרתקים בעולמות בריאות הנפש. מכיוון שמדובר בפרויקטים בקנה מידה גדול, שיתופי הפעולה הללו הציעו לחוקרים צעירים שלנו לנסוע לחו"ל, לעבוד עם עמיתים ולהיחשף לדיון עם מדענים בכירים. לפעילות הזאת יש ערך נוסף ומשמעותי – היא מאפשרת לחלק מאנשי מרכז שניידר לקבל תארים אקדמאים מתקדמים כמו Ph.D. בנוסף, המימון העניק לנו אפשרות לפתח שירותים קליניים במרפאה, לקבל הזמנות לכנסים בינלאומיים ולפתח רעיונות חדשים לשיתוף פעולה בעתיד. במסגרת התוכנית האירופית FP7 עבדנו עד עתה בשלושה פרויקטים מרכזיים.

איתור התנהגות אובדנית בתלמידים

SEYLE – Saving Young Lives in Europe

מטרת הפרויקט הייתה לאתר תלמידים בתיכון עם התנהגות אובדנית – מחשבות וניסיונות אובדניים ודיכאון, ולהפנותם לטיפול מוקדם ככל האפשר. הובלת הפרויקט אצלו נעשתה על ידי ד"ר דנה פלדמן, Ph.D., שקיבלה את התואר על סמך העבודה שעשתה ב-SEYLE. אחת המובילות במחקר הייתה ד"ר שירה ברזילי, שגם היא קיבלה את התואר על סמך העבודה.

בין נשירה מביה"ס ובעיות נפשיות

WE STAY – Working in Europe to Stop Truancy Among Youth

הפרויקט השני התמקד בנושא נשירה מבית הספר. גם כאן נעשה עבודה נרחבת ומעמיקה

בשטח. בחנו בפריסה רחבה בתי ספר ממקומות שונים בארץ על סמך מדגם אפידמיולוגי, ובמקביל בחרנו מוקד מיוחד ובמסגרתו התמקדנו בבתי ספר בבת ים. עשייה זו אפשרה לחשוף את העבודה של מרכז שניידר יחד עם משרד החינוך. הפעילות הביאה לפרויקטים חדשים אחרים, בכלל זה פרויקט מקיף של טיפול בנעור עם בעיות נפשיות עקב ליקוי למידה. החוקרות המובילות בפרויקט זה היו קרן טל, סטודנטית לפסיכולוגיה, ומירה לויס, המיועדת להתחיל התמחות בפסיכולוגיה קלינית במחלקה לרפואה פסיכולוגית בשניידר.

תסמונת טורט ותופעת ה-PANDAS

EMTICS – European Multicentre Tics in Children Studies

זהו הפרויקט השלישי במסגרת התוכנית, שנמצא כרגע בעיצומו. בפרויקט זה נעשה ניסיון לחקור את התופעה שנקראת PANDAS.

PANDAS היא תופעה אימונולוגית או אוטואימונית, כאשר התיאוריה היא שנוגדנים לזיהום של סטרפטוקוקוס בגרון פוגעים בטעות באזורים רגישים במוח וגורמים לטיקים, לתסמונת טורט ולהפרעה כפייתית.

ייחודו של הפרויקט הוא בהיותו עבודה משותפת בין המכון להתפתחות הילד בראשותה של ד"ר תמי שטיינברג לבין המחלקה לרפואה פסיכולוגית, כך שהדגש הלכה למעשה הוא על שילוב בין גוף לנפש.

מנהלת הפרויקט היא ד"ר נעה בן ארויה, שסיימה לאחרונה התמחות במחלקה לרפואה פסיכולוגית, וממשיכה לעבוד כמומחית צעירה. בעקבות פרויקט זה קיבלו הזדמנויות רבות לשיתופי פעולה עם מרכזים אחרים ברחבי אירופה, שחוקרים את תסמונת טורט, והצגנו את העבודות בכנסים שונים ביבשת. במסגרת הפרויקט נפתחה גם אפשרות לחוקרים צעירים שלנו לקבל מימון ולהשתתף בכנסים ובישיבות באירופה. יש לציין, שבעקבות המימון של המחקר עלה בידנו לעזור לילדים רבים עם תסמונת טורט, שאחרת לא היו מקבלים טיפול.

בעקבות המימון שקיבלנו

למחקר תופעת ה-PANDAS

עלה בידנו לעזור לילדים רבים עם תסמונת טורט, שאחרת לא היו מקבלים טיפול

הפרויקט לאיתור תלמידים עם

התנהגות אובדנית הובל על

ידי ד"ר דנה פלדמן, שקיבלה

את ה-Ph.D על סמך עבודה

שעשתה ב-SEYLE

חשיפה של החוקרים שלנו לעולם הגדול – ולעולם המקצועי של מרכז שניידר

המיוחדת של המרפאה שלנו, היא דוגמה אחת להירתמות של כל אנשי הצוות להצלחת הפרויקטים. חשוב במיוחד לציין את קרן טוכטרמן, שבעקבות העבודה על הפרויקטים הללו נפתחה בפניה האפשרות להשתתף בהדרכות בחו"ל והיא צברה עקב כך ניסיון רב בניהול פרויקטים גדולים. אני תקווה שהניסיון שרכשה יעבוד לטובת כל בית החולים, במסגרת תפקידה כמנהלת ההכנסות של מרכז שניידר.

"מהזווית האישית שלי", מספר פרופ' אפטר, "העבודה המחקרית הייתה מעניינת ומאתגרת. שיתוף הפעולה נתן לי אפשרות לעבוד ביחד עם גורמים רבים בתוך שניידר וכן עם גורמים בארץ ובחו"ל, ולהכיר לעובדים במרפאה שלנו את 'העולם הגדול' כמו גם את העבודה המשולבת עם מקצועות אחרים כאן בבית החולים. כמה וכמה גורמים סייעו מאוד להצלחת הפעילות. התמיכה החשובה, שהעניקה לנו היחידה האדמיניסטרטיבית

הגמלאים החדשים סוגרים מעגל

יציאה לגמלאות טומנת בתוכה התרגשות רבה, סגירת מעגל ופרידה ממקום שהיה לבית במשך שנים ארוכות. בנוכחות חברי הנהלת בית החולים, התקיים אירוע לכבוד העובדים שפרשו לגמלאות במהלך השנתיים האחרונות. הגמלאים הצעירים זכו לקבלת פנים מרגשת בליווי צילי סקסופון, ושמוחו להיפגש עם חבריהם לעבודה ולהחליף עמם חוויות. לאחר פרק הברכות והענקת תעודה, שי זור פרחים מרשים, נהנו המוזמנים מארוחת ערב חגיגית באדיבות מטבח בית החולים. כולם נפרדו בברכת להתראות - ורק בשמחות.

מצטייני שניידר ביקרו בכנסת

מצטייני מרכז שניידר לשנת 2013 הוזמנו לרגל זכייתם לחוויה מיוחדת עם הנהלת בית החולים. רחלי גבע, ד"ר אריאל טננבאום, יוליאנה אשל, נעמי קובץ, אורי יגאזאזא ומירי קרוננברג חסן (בתמונה, מימין לשמאל) יצאו ליום חווייתי בירושלים בליווי חברי הנהלת מרכז שניידר. היום החל בביקור חגיגי במשכן הכנסת, כולל צילום באולם המליאה, המשיך בסיור ברובע הארמני בעיר העתיקה, והסתיים בארוחת צהריים במתחם ממילא אל מול חומות העיר העתיקה.

במשפחה כמו במשפחה

לרגל יום המשפחה, וכמיטב המסורת הנהוגה במרכז שניידר, הוזמנו העובדים על ידי הנהלת בית החולים למבואת הכניסה, להתכבד בקפה ומאפה ולהתחיל את היום בטעם מתוק ובאווירה ביתית.

פורים עם יצפאן

הופעה קורעת של אלי יצפאן, להקה שסוחפת את כולם בריקודים ותחרות תחפושות נושאת פרסים - כל אחת מאלה היא אטרקציה בפני עצמה. כאשר שלוש "ארוזות" יחד באותו אירוע, זו כבר לא סתם מסיבה, אלא נשף הפורים המסורתי של עובדי שניידר. הנשף נערך השנה בגן האירועים לימון - כמו תמיד, בהפקה משותפת של הנהלת בית החולים, ועד העובדים וועד הרופאים. היה שמח, ולהתראות בפורים הבא!

מגן הוקרה זה לא צחוק

מגן שרת הבריאות למתנדבים מצטיינים הוענק לאחרונה לאיציק עוזרי, הידוע לכול בכינויו איציק הליצן. איציק, ליצן רפואי המתנדב במרכז שניידר מיום הקמת בית החולים לפני יותר מ-20 שנה, קיבל את מגן השרה בעבור התנדבות וסיוע למערכת הבריאות, על גילוי רגישות מופלאה, על פעילות אנושית ומוסרית ועל אהבת האדם והזולת. "צוותי בית החולים ואני גאים באיציק עוזרי על קבלת המגן ושמחים איתו בשמחתו בטקס מרגש זה", אמר פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, "איציק עושה רבות בשביל הילדים המטופלים ובני משפחותיהם. אני מברך את פעילותו רבת השנים, ומודה לו על העשייה הפוריה".

איציק הליצן מקבל את מגן שרת הבריאות מידי השרה יעל גרמן. צילום: ליאור דסקל

יום אחד, הרבה מעשים טובים

"יום המעשים הטובים", שנערך ברחבי הארץ ב-11.3.14, לא הותיר את עובדי שניידר אדישים. הנהלת בית החולים בחרה בפרויקט כלל-צוותי ליום מיוחד זה: ניקוי רצועת חוף אשדוד דרום - ניצנים. עובדי בית החולים הרימו את הכפפה והתנדבו למבצע כחלק ממשפחת כללית הגדולה, שבחרה לחבור השנה לעמותת "רוח טובה" ולהירתם יחד עם מאות ארגונים לפעילות מגוונת

רפואי מיוחד ומוביל בתחומי בישראל, חשוב כל כך שנהיה ראשונים להירתם גם בעתיד לעשייה בתחום האחריות חברתית. זו גם ההזדמנות לומר תודה לכל אנשי שניידר המתנדבים ותורמים מזמנם וממרחם למען הקהילה בקשת נרחבת של פעילויות, ארגוניות ופרטיות כאחד.

בקהילה. המתנדבים שלנו הראו שוב שבכולנו קיים הרצון לחלוק את הטוב שבנו ולהעניק לאחרים. יתרה מזאת, אנו כעובדי שניידר מחויבים לקהילה וערים למצוקות ולקשיים היומיומיים, ויחד עם זאת בעלי ידע וכלים לשלב פעילות התנדבותית בעשייה השוטפת שלנו. לכן, כמי שמייצגים מרכז

שאו ברכה

ויטל פרדו, סגן המנהל האדמיניסטרטיבי, סיים את תפקידו לטובת תפקיד עוזר סמנכ"ל לוגיסטיקה, תשתיות ומערכות מידע בהנהלה הראשית של כללית. בשבע שנות עבודתו בשניידר היה ויטל מעורב בפרויקטים רבים, ביניהם תכנון והובלת עבודות בינוי בהיקפים גדולים וליווי צמוד להקמת בניין האשפוז החדש. במקומו של ויטל מונה **אורן חביביאן**, מהנדס בוגר הטכניון, לתפקיד סגן המנהל האדמיניסטרטיבי. איחולי הצלחה לשניהם.

ד"ר צבי בר-סבר, מנהל היחידה לרפואה גרעינית, מונה ליו"ר הוועדה הפדיאטרית של האיגוד האירופאי לרפואה גרעינית (EANM). ד"ר בר-סבר מכהן גם כנציג ישראל באיגוד זה, המהווה מסגרת מקצועית ומדעית המאגדת את פעילות הרפואה הגרעינית באירופה.

פרופ' עובדי דגן, מנהל היחידה לטיפול נמרץ חזה ולב בשניידר, קיבל דרגת פרופסור חבר קליני לפדיאטריה באוניברסיטת תל אביב.

פרופ' ניר קלינגר, רופא בכיר בפגיית שניידר, קיבל דרגת פרופסור חבר קליני לפדיאטריה באוניברסיטת תל אביב.

ד"ר אפי בילבסקי, מומחה למחלות זיהומיות, מונה למרצה בכיר בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב.

ד"ר איל קליש, פלסטיקאי בכיר במרכז שניידר, מונה למנהל היחידה לכירורגיה פלסטית בבית החולים. שמו של ד"ר קליש הוזכר לאחרונה בתקשורת כמי שהחזיר את החיור (תרתי משמע) לפנייהם של שני ילדים פיליפינים בעלי חיך שסוע, שהובאו לארץ על ידי משלחת הסיוע הישראלית כמחווה הומניטרית, ונותחו על ידו בשניידר לתיקון המום.

מרינה פרי, עובדת המחלקה לרשומות ומידע רפואי, נבחרה לתפקיד מ"מ מנהלת המחלקה במקומה של **דוידה שליט** הפורשת לגימלאות. דוידה כיהנה כמנהלת רשומות ומידע רפואי במשך שנים רבות והביאה את המחלקה להשגים רבים ולהצלחות. תודה לדוידה על המסירות והמקצועיות, ואיחולי הצלחה רבה למרינה בהמשך הדרך.

בת שבע בללי מונתה לאחות אחראית במחלקה לרפואה דחופה (מלר"ד) ו**ונעמי אלקאי** מונתה לאחות אחראית במחלקה לטיפול מיוחד ביילוד (פגיה). הבחירות התקבלו פה אחד על ידי ועדת המכרז של בית החולים.

פרופ' יחזקאל ויסמן ופרופ' אברהם זכריה מונו למנהלי מחלקות, לאחר שהיחידות שבראשן הם עומדים (פרופ' ויסמן - רפואה דחופה, פרופ' זכריה - אשפוז יום) הוכרו כמחלקות בבית החולים.

אחרי עשרים שנה

עשרים שנות עבודה זה ציון דרך - ועל ציון דרך כזה, לא עוברים אצלנו כן סתם לסדר היום. הנהלת מרכז שניידר התכנסה יחד עם כ-45 עובדים לארוחת בוקר משותפת, לציון 20 שנות עבודתם בכללית. לצד הברכות והאיחולים להמשך עבודה פורייה, הודגשה העובדה כי העובדים הוותיקים מהווים את עמוד השדרה של בית החולים - מצד אחד אלו הם עובדים בעלי ניסיון מצטבר שלא יסולא בפז, ומצד שני הם בשיא הקריירה שלהם ולפני מרביתם עומדת עוד תקופת עבודה משמעותית. לעוד שנים רבות של הישגים והצלחות משותפות!

כן לסדנאות, לא לאלימות

אלימות כלפי מטפלים בבתי חולים היא אחת הבעיות הכאובות במערכת הבריאות ובציבוריות הישראלית בכלל. הנהלת מרכז שניידר רואה במניעת אלימות כלפי הצוות הרפואי נושא בעל חשיבות רבה, במיוחד לאור הנתונים המראים כי בשנת 2013 אירעו כ-100 מקרי אלימות, בעיקר מילולית, כלפי אנשי צוות בשניידר. על הטיפול בנושא מופקדים אנשי הביטחון בשניידר וועדת אל-אלימות. מעבר לטיפול הישיר באירועים אלו על ידי צוות הביטחון, מתקיימות בבית החולים סדנאות לעובדים המתמקדות בדרכים לאיתור אלימות כלפי עובדים, מניעתה והתמודדות עמה. את הסדנאות מנחה מאסטר דייוויד חליוה, מומחה באמנויות לחימה, שפיתח דרך ייחודית לאיתור אלימות פוטנציאלית ולהתמודדות עימה. הסדנאות זוכות להתעניינות רבה, והמשובים המתקבלים מהעובדים מעידים על שביעות רצון גבוהה.

בשנה שעברה השתתפו בסדנאות אלה צוותים מהמחלקה לרפואה דחופה, מהנהלת הסיוע וכן אנשי הביטחון. הוועדה מתכננת להרחיב את פעילות הסדנאות בשנה הנוכחית למחלקות נוספות, ובהן אשפוז יום, אונקולוגיה, מחלקות האשפוז והנהלת בית החולים. חברי הוועדה עומדים לרשות עובדי בית החולים להתייעצות וסיוע בנושא, בטל הפנימי של השירות הסוציאלי - 3623. חברי הוועדה הם ד"ר אבינעם פירוגובסקי - סגן מנהל בית החולים, נורית ברוך - מנהלת הסיעוד, אתי צור - ממונת פמ"א, אבי גיאת - קב"ט, עידית מיטלמן - עו"ס אשפוז א', עידית רונן - הנהלת הסיעוד. יו"ר הוועדה היא ד"ר עפרה ארן, מנהלת השירות הסוציאלי.

נזירי השאולין מרחפים בלובי

נזירי השאולין, אורחי מרכז סוזן דלל, הופיעו בלובי שניידר במסגרת אירועי "אביב מחול סיני" ברחבי הארץ, בשיתוף שגרירות סין בישראל ומשרד התרבות הסיני. בהופעה המרתקת צפו בהתרגשות ילדים, בני משפחותיהם ואף אנשי צוות רבים.

ח"קופיקס" ל"ילדים שלנו"

אבי כץ, מייסד רשת בתי הקפה קופיקס ונשיא קרן הגשמה, ומי שנבחר על ידי איגוד השיווק לאיש השיווק לחודש אוקטובר 2013 הודות למהפכה שחולל בשוק רשתות הקפה, התגייס למען עמותת "ילדים שלנו" הפועלת במרכז שניידר. אבי כץ אירח לאחרונה בביתו אנשי ונשות עסקים, ידידים ותורמי העמותה, והעביר הרצאה מרתקת בנושא "לדבר אל ההמונים". ההכנסות מהאירוע הוקדשו לטובת פרויקט מימון ערכות בדיקה לילדים החולים בסוכרת.

מימין: איריס לנגר, יו"ר מייסדת עמותת "ילדים שלנו", אבי כץ ואודליה שיגרים, מרכזת ההרצאות בעמותת "ילדים שלנו", שיזמה והפיקה את האירוע.

צלילים מהלב בסטארלייט

עמותת "ילדים שלנו" אירחה את חיילי מקהלת הרבנות הצבאית בראשותו של החזן הראשי, סא"ל שי אברמסון. יזם את הביקור הרב אלי רייף, רב "קהילת השחר" ומרכז תוכנית "מנהיגות צעירה" במודיעין, בשיתוף עם אגודת ידידי המחלקה הכירורגית. הילדים המאושפזים ובני משפחותיהם נהנו ממופע מרגש, מיחס חם ומהמון אהבה. תודה למתנדבת בלהה ניצן, שליוותה את הביקור ודאגה לכל התיאומים בתשומת לב מיוחדת לכל פרט ופרט.

שומרים על המסורת: ישיבת פלטבוש למען "ילדים שלנו"

ישיבת פלטבוש, בלוי הרב ברסר מברוקלין שבניו יורק, ממשיכה במסורת ארוכת שנים ומרגשת של פעילות למען הילדים המאושפזים במרכז שניידר. נציגי הישיבה הגיעו שוב לביקור השנתי שלהם בבית החולים כשהם עמוסים בחיוכים, במתנות ובאהבה מכל הלב.

"אוכל קטן" ונשים גדולות" עם גיל חובב

ב-19 בפברואר התכנסו ידידי עמותת "ילדים שלנו", במסגרת תוכנית המפגשים וההרצאות, למפגש חוויתי עם גיל חובב - השף, מבקר המסעדות, העיתונאי ומגיש הטלוויזיה. במהלך ההרצאה המרתקת על "אוכל קטן ונשים גדולות", הפגיש חובב את הנוכחים עם זיכרונות מילדותו ועם הריחות והטעמים של ירושלים, בדרך מעניינת ומלאת הומור. ההכנסות מהאירוע הוקדשו לטובת שיפור רווחתם של הילדים המטופלים במרכז שניידר. את האירוע יזמה והפיקה אודליה שיגרים, מרכזת ההרצאות בעמותה (בתמונה, עם גיל חובב).

עמותת "ילדים שלנו" פועלת למען הילדים ובני משפחותיהם מיום היווסדו של בית החולים. רוצים להתעדכן מדי יום בפעילות העמותה למען ילדי שניידר? רוצים להיות שותפים לעשייה? זה מאוד פשוט: היכנסו לדף הפייסבוק ולאינסטגרם של העמותה **OUR CHILDREN** ועשו לנו "לייק".

לתרומות ו/או התנדבות: טל' 03-9253802 או 03-9217880

מרכז שניידר ועמותת הנאמנים נפרדים בהוקרה מזיוה כספי

מימין: רונן טוב, פרופ' יוסף פרס, ישראל מקוב זיוה כספי

זיוה כספי, מרכזת עמותת נאמני מרכז שניידר, פורשת בימים אלה מתפקידה בעמותה ויוצאת לגמלאות "בפעם השנייה", כשמאחוריה 22 שנות עשייה פוריה למען מרכז שניידר. זיוה החלה את עבודתה כמנהלת קשרי החוץ של בית החולים, ואחרי פרישתה הרשמית לגמלאות כיהנה בשמונה השנים האחרונות כמרכזת עמותת הנאמנים - תפקיד שבו ניצחה מכל הלב והנשמה על הפעילות הענפה של העמותה, במרץ ובאנרגיות בלתי נדלות. זיוה ידעה להוביל ולנווט את הנתיבה של חברי העמותה ושל התורמים לכל צורכי בית החולים ההולכים וגדלים. לאורך השנים היא הפיקה אירועי התרמה רבים, תערוכות, מסעות אופניים, מכירות פומביות, הצגות ואף הפקות מוסיקליות גדולות, בצד ארגון ביקורים, משלחות, חגיגות בר מצווה וחגיגות יובל. על כל אלו ניצחה זיוה בתשומת לב אישית וחמה, בחשיבה על כל פרט ופרט ותוך מענה לכל גחמה ומשאלה. זה הזמן לומר לה תודה גדולה, בריאות והצלחה בכל אשר תפנה. ומי שמכיר את זיוה ואת תרומתה למערכת יודע, שעמותת הנאמנים לא תוותר עליה כל כך מהר... מור ברק ריבלין מחליפה את זיוה כספי בהצלחה!

"קוביות בונות חיים": ערב התרמה למען הבניין החדש

עמותת נאמני מרכז שניידר מסייעת בהגשמת חזון בית החולים: לאפשר לכל ילד לקבל את הטיפול הרפואי הטוב ביותר. העמותה מתגייסת בימים אלה לאחד הפרויקטים המאתגרים והגדולים שידע מרכז שניידר מימיו: הקמת בניין אשפוז חדש ומודרני בצד הבניין הקיים של בית החולים. הקמת הבניין החדש, שיאפשר מתן טיפול מיטבי לילדים תוך שימור מסורת המצוינות של בית החולים, דורשת משאבים כספיים רבים, והעמותה נרתמת לגיוסם באמצעות אירוע ההתרמה השנתי שנערך השנה בסימן "קוביות בונות חיים".

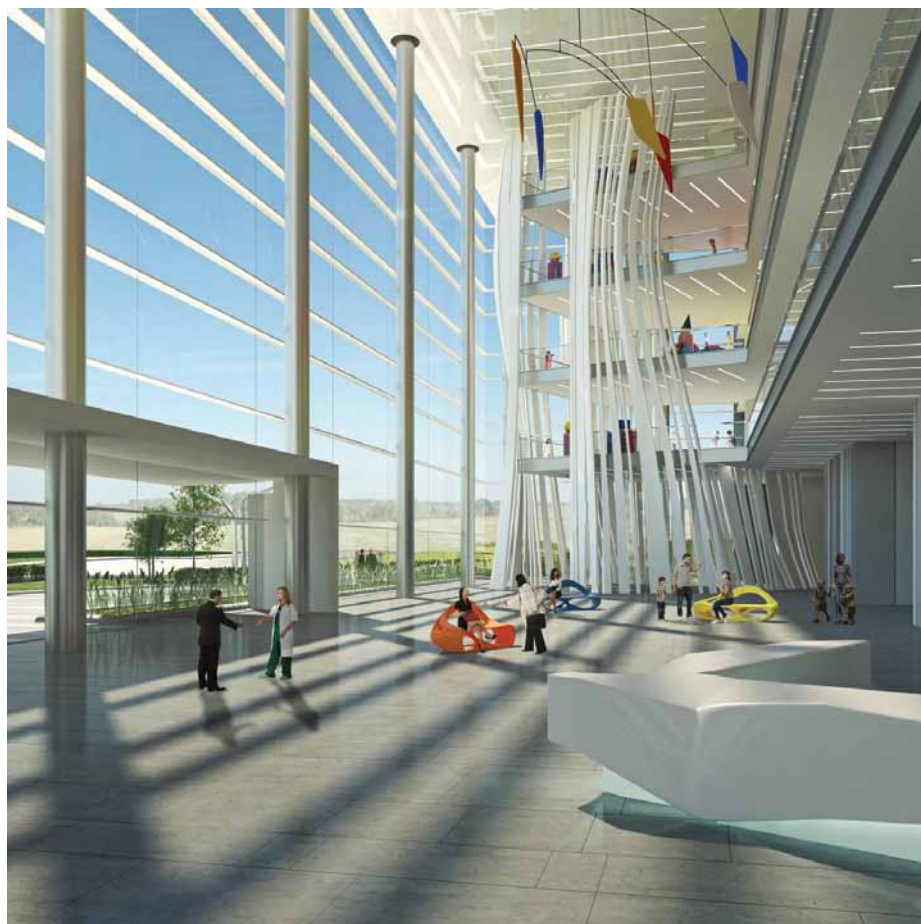
האירוע התקיים ב-7.14 ב"רדינג 3" במל תל אביב, כשבמרכזו הופעה של שלומי שבת ותערוכת קוביות מיוחדות בעיצוב אמנים. עמותת נאמני שניידר מזמינה גם אתכם לקחת חלק ולתרום לנו "קובייה" לבניין החדש.

פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, רונן טוב, יו"ר הוועד המנהל של עמותת נאמני מרכז שניידר, וטל ברמן, שהנחה את האירוע בהתנדבות, לצד הקובייה שעיצבו ילדי מרכז שניידר. הקובייה שיוצרו הילדים הוצגה כחלק משבע קוביות מעוצבות שיוצרו אמנים שונים, כמספר הקומות אשר ייבנו בבניין החדש (צילום: סטודיו דרור כץ)

חברי עמותת נאמני מרכז שניידר מלווים את פעילות בית החולים בהתנדבות מאז היווסדו ומסייעים בפיתוחו ובקידומו. אתם מוזמנים ליצור קשר בטל' 03-9221748 או באינטרנט: www.friendsofschneider.org.il חפשו אותנו גם בפייסבוק!

פאָדל

מרכז שניידר לרפואת ילדים
www.schneider.org.il